

Historiek

Naar aanleiding van het jubileum '50 jaar' Davidsfonds Koekelare in 1978 schreven de bestuursleden Triphon Dereeper en Raf Willaert een historiek naar gegevens uit het verslagboek en het rekenboek . Het overzicht van alle activiteiten loopt van 1928 tot 2008. (zie punt 7, 8 en 9)

[1. De stichting](#) [2. De eerste jaren](#) [3. Jubileum 1953-58](#) [4. Tot 1977](#)

[5. Jubileum 1978](#) [6. Projecten 1978](#) [7. Overzicht voor W.O. II](#)

[8. na W.O. II tot 50 jaar DF](#) [9 Overzicht 1978 tot nu](#)

Stichting

Het Davidsfonds dat zijn naam ontleent aan Kanunnik Jan David(1801-1866), die de schepper van een levende, volkse schrijftaal in Vlaanderen zonder het contact met het Noordnederlands te verliezen, mag genoemd worden, kende in 1928 nationaal reeds ruim 30.000 leden.

Toen het Davidsfonds nationaal reeds vijftig jaar bestond, had op 15 februari 1928, onder impuls van E. H. L. Lootens, pastoor te Koekelare, de stichtingsvergadering plaats.

Op deze eerste vergadering in de zaal van de Volksbond, thans Ons Huis in de Dorpsstraat, waarbij een 80-tal toehoorders waren opgekomen, was er een Kortrijkse propagandist die de DF-werking nader toelichtte. Om het doel van het Davidsfonds, een alzijdige ontwikkeling van het Vlaamse Volk en de bevordering van de Vlaamse belangen, te bereiken, werden heel wat middelen aangewend: uitgeven van boeken(aanmoedigen jonge letterkundigen), stichten van boekerijen, inrichten toneelprijskampen, voordrachten, leergangen, studiekringen, enz.

Die voordracht werd geestdriftig toegejuicht en op de vraag wie wenste lid te worden, waren er meteen net 50 nieuwe Koekelaarse leden(alvast dus een succes). De bijdrage als lid bedroeg toen 15 fr. wat recht gaf op een boekenpakket, alsook vrije toegang tot plaatselijk ingerichte voordrachten en activiteiten.

Op die avond werd ook een voorlopig bestuur gekozen, dat als volgt was samengesteld:

Voorzitter: E.H. Leonard Lootens – Pastoor

Ondervoorzitters: Hector Defoort - Schoolbestuurder,

Aug. Vandecasteele - Gemeenteraadslid.

Leden: Dr. Jos Monthaye – Veearts, Alf. Roseeuw - Onderwijzer

Penningmeester: Henri Deneweth - Onderwijzer

Schrijver: Maur. Bulcke – Onderwijzer

Ook werd beslist een algemene kennismakingsbrief aan alle inwoners van de gemeente rond te sturen, wat op 24 maart 1928 het ledenaantal reeds op 89 bracht, om in 1958, na 30 jaar, tot 101 te zijn aangegroeid.

De eerste jaren

VOORDRACHTEN EN WERKING TIJDENS DE EERSTE JAREN.

Reeds vanaf het eerste jaar ,in febr. en maart 1928, alhoewel men alleen winteractiviteiten plande, richtte de afdeling voordrachten(met lichtbeelden) in.

Als eerste kwam Fr.Ramon (F.R.Boschvogel) uit Aartrijke, die nog vaak zou terugkeren, met lichtbeelden over Rome op 29 februari te 6 1/2 ure 's avonds. (Eigenlijk kwamen eindelijk 20 min. voor 7 u. andere lichtbeelden toe, met zichten uit Zwitserland, en het werd toch een gesmaakte vergadering). De aanvankelijk geplande activiteit ging later door.

Later kwamen hier nog aan het woord: E.H. Kanunnik Decoene, E.H. Decuyper, E.H. Pyck, Nonkel Jan(de K.V.R.O.-Avond), E.P. Vandewalle, N. Fonteyne, A. Demedts e.a.

Ook eigen leden hielden voordrachten: H. Defoort, E.H. Voorzitter, M. Bulcke, J. Bulcke
...

Het bestuur onderging eveneens wijzigingen: Na het overlijden van Aug. Vandecasteele(1928) en Dr. Charles Monthaye(1929), kreeg de afdeling volgende nieuwe raadsleden: Mr. Louis Masureel, notaris en Henri Proot, gemeenteraadslid en burgemeester in 1932; William Jansseune, klerk bij de ontvanger te Ichteghem (tevens vertegenwoordiger van de reeds vele vreemde leden).

In 1932 kwam dan E.H. Hector De Gryse als pastoor te Koekelare en als voorzitter van de afdeling. Tot op zijn opruststelling in 1950 zou de afdeling nu heel wat interessante en boeiende avonden over 't oude Coclare', familiekunde en volksgeschiedenis kunnen meemaken.

Ook Vlaanderens Hoogdag, 11 juli, werd elk jaar met een passende activiteit versierd, 't zij een Vlaamse Zang- of Concertavond of passende huldes (1934: Peter Benoit-hulde).

WAARDIGE EN WAARDEVOLLE "JUBILEUMS !

Het jubileumjaar 1953, een kwarteeuw Davidsfonds te Koekelare, leende zich niet te best tot een publiek-ophefmakende viering. , 'Wellicht was het politiek-woelige Koekelare daar de hoofdoorzaak van.

Dit lustrum werd echter te meer onderlijnd door omvang en vorm van de voordrachten: liefst maar 7 voordrachten o. a. Willem Denys - Peegie-avond, A. Demedts over familiale cultuur, E.H. Verhelle over Humor bij G. Bomans, Fr. Ramon - Een schrijver ontdekt zijn volk, lichtbeelden over Tyrol, filmen over Oostenrijk enz.

In die periode kende de afdeling Koekelare eveneens een vernieuwde bestuursploeg, waarbij mensen die hun taak als bestuurslid en/of voorzitter tot op heden en nog steeds gepast hebben vervuld. Dus ook lof voor hen die nu in 1978 ruim 25 jaar actief aan de afdeling meewerken, waaronder Triphon Dereeper, Jules Anseeuw en Maurits Vanhegen.

In 1955 zag het bestuur er uit als volgt:

Voorzitter: E.H. De Meester

Bestuursleden: Aug. Jongbloet, Jul. Anseeuw, Rog. Crevits, J. Bulcke, M. Bulcke, Maur. Vanhegen

Secretaris: H. Vanbaelenberghe.

Penningmeester: Tr. Dereeper

Enkele voordrachten uit die periode (deels gouwinitiatieven o.l.v. gouwvoorzitter Adv. G. Beuselinck - Torhout): Arie Van der Lugt(Nederl. schrijver) over de stormramp van 1953 n.a.v. zijn boek 'God schudde de wateren'. (Deze auteur is achteraf nog vaak te Koekelare als spreker begroet geweest), Fred Germonprez en Valere Depauw over hun oeuvre. E.H. Leys, aalmoezenier Leuvense gevangenis over het gevangenisleven, alsook heel wat toneelavonden van diverse toneelgroepen.

In 1958 kreeg de afdeling een tweede jubileumkans, 30 jaar DF te Koekelare, en dit keer zouden heel wat ruimere, ja grotere initiatieven genomen worden. Meteen dacht het

bestuur aan een passende hulde aan de Koekelaarse dichter en dokter Karel de Gheldere, en welke!

Heel wat bestuursvergaderingen (in aanwezigheid van burgem. Et. Lootens, gouwsecretaris R. Braeckevelt en gouwvoorzitter Mr. G. Beuselinck) en praktische regelingen gingen deze zondag 20 april 1958 vooraf. (Koekelare was dan tevens het trefpunt voor de Lentegouwdag van het DF). Deze zondag was beslist goed gevuld. Het begon met een solemnele mis met kanselrede door V. Vandenbussche, prior paters Dominicanen te Oostende. Nadien volgde de officiële onthulling van de gedenkplaat, door kunstenaar M. Bollion uit Nieuwpoort, en de hulde aan het woon- en sterfhuis van de rozendichter Dr. Karel de Gheldere. Daarop volgde de ontvangst op het gemeentehuis van de familie de Gheldere en een afvaardiging van het Westvlaamse Gouwbestuur van het DF. De overige deelnemers brachten een groet aan het graf van onze Koekelaarse dichter, aan de noordkant van de kerk, waar Guido Gafmeyer uit Torhout het gedicht 'Treurozen' voordroeg.

Om 11 u. 45 was er dan een academische zitting in de openluchtklas in Zuudhove, waar Tr. Dereeper de feestrede uitsprak en nog declamatie van gedichten door G. Gafmeyer. Verder was er nog een vermeldenswaardige uiteenzetting van het leven van Karel de Gheldere door Rob. de Gheldere, jongste zoon van de ge-vierde.

De stoet naar de gedenkplaat en de academische zitting was telkens door het St.-Jorismuziek begeleid. Op de middag had de afdeling nog gezorgd voor een feestmaaltijd in de huishoudschool, Kerkstraat, met zeer sappige anekdoten over Karel de Gheldere door inspecteur Maur. Bulcke, secretaris van het eerste uur.

Nadien volgde nog een wandelconcert door de harmonie St.-Cecilia uit Heist-aan-Zee.

Om 17 u. begon de zangavond met het Zangkoor 'Reuzegom' uit Harelbeke o.l.v.

Herman Roelstraete (met liederen op tekst van K. de Gheldere) in de zaal op Zuudhove. Verder was er gedurende heel de dag een kosteloze tentoonstelling op Zuudhove met werken van en herinneringen aan K. de Gheldere.

Al met al, een heerlijke Lentegouwdag. Een groot Westvlaming was gehuldigd en tevens was op treffende wijze het 30-jarig bestaan van onze Davidsfondsafdeling te Koekelare gevierd. (Bij die gelegenheid verscheen ook het boekje 'Karel de Gheldere, dokter en dichter' van E.H. De Gryse en Tr. Dereeper).

En wat nadien

In 1958 had de afdeling een hoogtepunt qua ledenaantal bereikt, maar liefst 101 leden, een getal dat lange tijd bijna constant aanbleef.

De voordrachten en andere activiteiten die de jaren erop aangeboden werden, zaten er ook wel voor iets tussen. En eigenlijk had elk lid ook elk jaar, zoals nog steeds, een waardevol keuzeboekenpakket voor zijn bijdrage. Enkele voordrachten: Arie Van der Lugt - Herwonnen Land, G. Ghyselen - P.P. Rubens, Armand Pien - Weersvoorspelling, Piet Theys, de sportreporter, de journalist Jef Anthierens (Bert Brem) over Vliegende schotels en ruimtevaart, en zo meer ...

Telkenjare was er ook nog de grootse 11-juliviering; denken we maar aan het Gewestelijk Guldensporenzangfeest te Ichtegem in 1965 waar de afdeling mede-organisator was.

In 1967 kende de afdeling ook, naast de gesmaakte kolder-avond van acteur Gerard Vermeersch 'Alfabet in k-klein', het ontstaan van het Filmforum dat nu in 1978 nog steeds doorgaat en onverminderd succes kent.

In mei 1969 kon de afdeling ook neer-zien op een boreling uit eigen rangen, name-lijk in de vorm van een plaatselijk driemaandelijks DF-tijdschrift 'Ruimte'; dit onder impuls van een gedeeltelijk vernieuwd bestuur, dat als volgt was samengesteld:

Ere-voorzitter: E.H. Pastoor De Meester

Voorzitter: Jules Anseeuw

Secretaris: Georges Pollentier

Schatbewaarder: Triphon Dereeper

Leden: Rog. Grevits, Roger Crombez, Paul Defoort, Jef Heus, Els Sioen, Maur. Vanhegen.

Nog enkele activiteiten uit deze periode die aantonen dat de afdeling ook toen een

bestuur had dat van aanpakken wist: Kleinkunstavond met Louis Verbeeck,

Volkliederenconcert met ensemble van A.N.Z. en het Renaat Veremanskoor, Prof. M.

Sebruyens over Verdovende middelen en later nogmaals over De pil, Kleinkunstavond met Jan Dewilde....

De afdeling richtte ook nog succesrijke Poëzie- en Muziekavonden in, alsook een Zangwedstrijd en een A.B.N.-Avond.

Later werd ook uitgekeken naar muziekavonden gebaseerd op 'Ten huize van...', bij leden muziek beluisteren, o.l.v. E.H. H. Bernolet uit Torhout en de opkomst was steeds behoorlijk.

1977-1978

De eerste activiteit van het jaar waarin de afdeling zou jubileren, was een filmvertoning 'Ik hou van je, Rosa - Mzrahi' in de reeks van het Filmforum, dat in samenwerking met de BGJG gerealiseerd wordt en telkens bijval geniet.

Volgende avonden en onderwerpen werden nog behandeld: een toneelavond (totaal theater) 'Ik schreeuw naar mezelf' door een 20-tal jongeren uit Torhout op 25 nov. 1977; de prachtfilm van B.Haanstra 'Dokter Pulder zaait papavers' met inleiding door

R.Vinckier; een voordracht met als onderwerp 'Hoe maak ik mijn stamboom op', door bestuurslid Tr.Dereeper, die werd ingericht nadat het jaar ervoor Koekelare het trefpunt was geweest van de grote stamboombijeenkomst van de familie Viaene; een voordracht

nopens een merkwaardige assisenzaak, een speurtocht, ruim 50 jaar na datum 'De Zaken van Beernem' door Insp. Alf.Ryserhove. En hij slaagde er voortreffelijk in de vele aanwezigen ruim 3 uur en half in die spanning van toen te houden. (Volledigheidshalve: hij bezorgde ons ook nog de verduidelijkende, recentste onthullingen).

Het jubelprogramma kreeg echter pas vorm na meerdere bestuursvergaderingen met een gedeeltelijk vernieuwde en beslist verjongde bestuursploeg, die momenteel als volgt is samengesteld:

Ere-voorzitter: V.Van Vooren

Voorzitter en penningmeester: Juul Anseeuw

Secretaris a.i.: Raf Willaert (bibliothecaris De Mokker)

Leden: Guido Deprez (bibliothecaris St.-Martinusbibliotheek), Triphon Dereeper, Maurits Vanhegen, Georges Volcke, Dirk Jacobs, Frans Dewilde.

De viering, 50 jaar DF - Koekelare, zou zich niet tot één gebeuren beperken. De afdeling plande alvast een jubel-
muziek- en zangavond op 4 maart 1978 met de intussen internationale-faam-genietende kunstgroep 'De Hadosingers' die ons werkelijk een goed verzorgd en puik programma wisten aan te bieden. Het was ook dit koor(en maar liefst 35 man) dat de eucharistieviering van die avond muzikaal verzorgde. En de verwachtingen die de vele aanwezigen wellicht hadden gesteld, waren niet ijdel.
Verder heeft het afdelingsbestuur nog een academische zitting uitgewerkt met tevens de passende hulde en het uitreiken van een ereplaketaal DF voor 25 jaar bestuurslid aan J.Anseeuw, Tr. Dereeper en M.Vanhegen. Hierbij dient vermeld dat ons gemeentebestuur zo vrij was ons uit te nodigen, met receptie, op het gemeentehuis op zat. 8 april om 14 u.

**DAVIDSFONDS KOEKELARE
JUBELVIERING
Zaterdag 4 maart 1978
VIERING
50-JARIG BESTAAN**

Op 15 februari 1928 werd onze afdeling gesticht.

Wij zijn fier en verheugd dit jaar te mogen jubileren. Dit is dan een hartelijke uitnodiging voor een tweeluik uit onze feestviering op 4 maart 17.30 u. Eucharistieviering in de parochiekerk St.-Martinus met muzikale omlijsting door de HADOSINGERS en kanselrede door E.H. HEYMAN.

20.00 u. Show van de Hadosingers in de zaal Zuudhove «ER ZIT MUZIEK IN» onder de leiding van Jean-Marie Viaene. Orkest : Jozef Viaene (orgel, piano) Guido Viaene (bas) Ludwig De Caluwé (slagwerk) Anne-Marie Viaene (dwarsfluit) Julien Demol en Edwlg Deknop (trompet). De familie VIAENE liet reeds hun groot talent bewonderen op zaterdag 8 mei 1976 in de misviering van hun grote stamboombijeenkomst. Ze brengen verschillende genres ten gehore : licht klassieke, jazz, beat moderne Nederlandse liederen en andere folkloristische zangen. Ze traden met succes op in Engeland waar de B.B.C, in een speciale uitzending hun veelzijdigheid belichtte.

We krijgen een volwaardige kunstgroep met een puike zangavond waarvan alle aanwezigen een aangename herinnering zullen meedragen. Iedereen is hartelijk welkom. Wij vieren samen 50 jaar volksontwikkeling en cultuur te Koekelare.

Een persbericht, verschenen 06 januari 1978 dat duidelijk illustreert hoe goed DF Koekelare haar gouden feest en het jaarthema in haar activiteiten kan verenigen.

Voor het Davidsfonds staat een belangrijk jaar voor de deur naar aanleiding van de viering van het 50-jarig bestaan. Het nieuw werkjaar wordt ingezet op vrijdag 13 januari om 19,30 u. in Zuudhove met een merkwaardige assisenzaak : «De Zaken van Beernem» door dhr Alfons Ryserhove. In het kader van de viering van 50 jaar DF werd volgend feestprogramma opge-maakt : begin maart: zaterdag-avondmis begeleid door de Hadosinger (muzikale groep uit Pajottenland); te 20 u. optreden van de groep in Zuudhove. Be-gin april: retrospectief Karel de Gheldere : herziene uitgave van het vroegere werk van de hand van Tr. Dereeper. In functie van het jaar van het dorp volgt een wandeltocht o.l.v. Tr. Dereeper met als thema: hoevebenamingen, 's Namiddags tentoonstelling van allerhande verdwenen landbouwgerei. Als slot volgt begin juni een academische zitting met o.m. een historiek van het DF, 50 jaar DF Koekelare, enz. Verder ook één tentoonstelling van aankondigingen van activiteiten van DF Koekelare sedert 1930. Ontvangst op het gemeentehuis.

Projecten 1978

Dat de 50ste verjaring van onze plaatselijke DF-afdeling samenvalt met het ' Jaar van het Dorp' is natuurlijk louter toeval.

Ook hier zal onze afdeling zich niet onbetuigd laten: Koekelare heeft hoevebenamingen die minstens 500 jaar oud zijn. DF Koekelare zal, in samenwerking met de Boerengilde en de K.V.L.V., een actie voeren om deze toponymische namen voor het nageslacht te bewaren. Er zal namelijk gestreefd worden om deze oude namen op een goed zichtbare plaats van de hoeve aan te brengen. Voor hofsteden zonder naam kan naar een passende benaming gezocht worden.

Er is ook nog een tweede landelijk aspect dat het DF dit jaar nader wil belichten: onze talrijke veldkapelletjes. Deze zijn niet alleen een uiting van godsdienstigheid of vormen van speciale devoties, maar ze geven tevens een speciaal rustig en Vlaams aspect aan ons landelijk panorama.

Vlaanderen, en niet in het minst Koekelare (als volwaardig deel ervan), kan prat gaan op haar talrijke, oude bidplaatsen. Nu dit jaar de kapel van Zuudhove herbouwd is en ingewijd wordt, is het een reden te meer om eens de kijker te richten op deze Mariaheiligdommen.

Aldus hoopt het DF-Koekelare haar steentje bij te brengen tot de verwezenlijking van haar leuze: een alzijdige ontwikkeling van het christelijk geïnspireerde, Vlaamse Volk.